

Sygn. akt II Ca 989/13

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny – Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Okręgowego Przemysław Grochowski (spr.)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Anna Ścioch-Kozak

Sędzia Sądu Rejonowego del. do SO Marta Postulska-Siwek

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Krystyna Melchior

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 9 stycznia 2014 roku w Lublinie

sprawy z powództwa S. P.

przeciwko R. K.

o 66.691 złotych

na skutek apelacji powoda S. P. od wyroku z dnia 24 maja 2013 roku w sprawie II C 692/12 Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie

postanawia :

I. odrzucić apelację;

II zasądzić od powoda S. P. na rzecz pozwanego R. K. kwotę 1.800 (tysiąc osiemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO A. Scioch-Kozak SSO P.Grochowski SSR del. do SO M. Postulska-Siwek

II Ca 989/13

UZASADNIENIE

Zgodnie z postanowieniem z dnia 25 października 2012 roku, powód uzyskał zwolnienie od kosztów sądowych w części obejmującej opłatę od pozwu w kwocie 3.335 złotych, natomiast dalej idący wniosek o zwolnienie od kosztów w całości, jak również wniosek o ustanowienie pełnomocnika zostały oddalone (k.12).

Następnie powód wniósł apelację od wyroku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 24 maja 2013 roku obarczoną brakiem formalnym dotyczącym niewskazania wartości przedmiotu zaskarżenia, do usunięcia którego wezwany został przez Sąd pierwszej instancji. Jednocześnie, zarządzeniem z dnia 12 lipca 2013 roku powód zobowiązany został do usunięcia formalnego uchybienia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika poprzez złożenie oświadczenia o jego sytuacji majątkowej i rodzinnej. Po ich usunięciu w określonym terminie, wydane zostało postanowienie o odrzuceniu wniosków, które oparte zostały na tych samych okolicznościach (k.74). Wobec odrzucenia wniosku o zwolnienie od kosztów, Sąd Rejonowy wezwał skarżącego do wniesienia opłaty od apelacji w kwocie 3.335 złotych (k.76), które doręczone mu zostało w dniu 2 września 2013 roku. Odnośnie do tego wezwania skarżący wniósł w dniu 9 września 2013 roku pismo oznaczone jako wniosek o zwolnienie od

kosztów sądowych oparty na nowych okolicznościach oraz wymagane przepisem art. 102 ust 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych do zwolnienia od kosztów oświadczenie, w którym poszerzył, w stosunku do treści poprzednich oświadczeń złożonych przy pozwie i apelacji, rozmiar ponoszonych wydatków o kwotę 200 złotych miesięcznie wypłacaną w prowadzonym przeciwko niemu postępowaniu egzekucyjnym (k.78), przy czym okoliczność wszczęcia tego samego postępowania egzekucyjnego wskazywana był przez powoda w pozwie oraz dokumentowany tożsamym zawiadomieniem o wszczęciu egzekucji., co nie pozwalało uznać kolejnego wniosku za uzasadniony nowymi okolicznościami. Po rozpatrzeniu tego wniosku powód uzyskał jednakże na mocy postanowienia referendarza sądowego z dnia 17 września 2013 roku zwolnienie od opłaty od apelacji w kwocie 3.335 złotych, zaś w pozostałym zakresie, jak też w przedmiocie ustanowienia pełnomocnika, żądanie powoda nie zostało uwzględnione (k.84). Na skutek skargi na to orzeczenie Sąd pierwszej instancji utrzymał je w mocy (k.90). Następnie apelacja powoda, po jej doręczeniu stronie przeciwnej, przedstawiona została do rozpatrzenia Sądowi Okręgowemu w Lublinie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zgodnie z art.10 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłatę należy uiścić przy wnoszeniu pisma do sądu; pismo nieopłacone powoduje, w przypadku apelacji, konieczność jej odrzucenia. Wymóg wniesienia opłaty w wymagany sposób jest zachowany, jeżeli strona, po wezwaniu do uiszczenia opłaty, wniesie ją w terminie tygodniowym. Pomimo jednakże nieuiszczenia jej, sąd nie podejmuje czynności stanowiących konsekwencję braku opłaty, czyli w przypadku apelacji jej odrzucenia, jeśli w terminie do uiszczenia opłaty strona wniesie o zwolnienie jej od kosztów sądowych. Przyjmuje się wówczas przerwanie biegu terminu przewidzianego na wniesienie opłaty. W niniejszej sprawie jednakże doszło do odrzucenia wniosku o zwolnienie od opłaty z przyczyn uzasadnionych dyspozycją przepisu art. 107 ust.1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Zasadą wyrażoną w art.112 ust.4 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest w takiej sytuacji, iż ponowny wniosek podlegający sankcji przewidzianej w art. 107 ust.2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie powoduje skutków wpływających na bieg terminu do opłacenia pisma. Stąd odrzucony wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony wraz z apelacją nie przerwał biegu terminu do uiszczenia opłaty, który upłynął bezskutecznie z dniem 9 września 2013 roku po doręczeniu w dniu 2 września 2013 roku wezwania do poniesienia opłaty od apelacji. Uzyskanie następnie zwolnienia od opłaty od apelacji w następstwie kolejnego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych, gdy poprzedni wniosek nie został wniesiony skutecznie, nie mogło być uznane za prowadzące do zachowania terminu do opłacenia apelacji.

Dopuszczalny na tym tle wyjątek wynikający z poglądów Sądu Najwyższego zezwala na uznanie zachowania terminu do opłacenia apelacji wyłącznie w sytuacji, gdy do złożenia kolejnego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych doszło w terminie wyznaczonym w wezwaniu następującym bezpośrednio po zwrocie poprzednio złożonego wniosku, którego nie poprzedziło merytoryczne rozpoznanie żądania (np. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2012 roku w sprawie II CZ 61/12 – Lex 1228786). Do zachowania terminu w przypadku przedmiotowej apelacji doprowadzić mogło wyłącznie uiszczenie opłaty przez skarżącego po wezwaniu doręczonym w dniu 2 września 2013 roku, co jednakże nie nastąpiło. Podjęcie wówczas czynności związanych z ubieganiem się o zwolnienie od opłaty od apelacji nie mogło prowadzić do sanowania upływu terminu do jej opłacenia, będącego konsekwencją odrzucenia pierwotnego wniosku opartego na wcześniejszych okolicznościach, nadto, gdy ponowienie wniosku nie wiązało się z zaistnieniem okoliczności nowych, które nie występowały przy pierwotnym orzekaniu o odmowie zwolnienia od kosztów i przy odrzuceniu wniosku w tym przedmiocie. Nie jest przy tym, w ramach uprawnień sądu drugiej instancji wynikających z art. 373 kpc, wyłączona kontrola postanowień wydanych przez sąd pierwszej instancji w postępowaniu międzyinstancyjnym (tak też orzeczenie Sądu Najwyższego w sprawie II Cz 154/10 – Lex 738547). W tej sytuacji wystąpiła przesłanka określona w art.370 kpc powodująca obowiązek odrzucenia apelacji jeszcze w postępowaniu międzyinstancyjnym przez Sąd pierwszej instancji; skoro nie nastąpiło to wówczas, konieczność taka obciąża sąd orzekający w instancji odwoławczej na podstawie art.373 kpc.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art.370 kpc w zw. z art.373 kpc, Sąd Okręgowy orzekł jak w postanowieniu. O kosztach postępowania apelacyjnego orzekł, zważywszy na jego wynik oraz wniosek pozwanego zawarty w odpowiedzi

na apelację, w oparciu o art.98§1 kpc, zaś należność z tego tytułu objęła wynagrodzenie radcy prawnego (§12 ust.1 pkt 1 w zw. z §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych...).

SSO A.Ścioch-Kozak SSO P.Grochowski SSR del.do SO M.Postulska-Siwiek